קיים בלבו קיים, ספר בלבו אינו מופר. והייט חומר בהקם מבהפר: קיים אינו יכול לספר. אח"כ נשאל לחכם על הקמתו: ספר אינו יכול לקיים. קמני מיהת שהשתיקה מקיימת וכו': נשאלין על ההקם. שאם קיים לה לנערה המאורסה אביה או בעלה והלך הבעל ונשאל לו על נדרה של זו ואח"כ הלך זה תורה אור שקיים ונשאל על הקמתו: ואין נשאלין על ההפר. אם הפר לה אחד מהן והלך חבירו ונשאל לחכם על חלקו אין זה שאלה לפי שאין נשאלין על נדר שאינו נדר כגון זה שמופר במקצת הוי נדר ואין נדר: כשהוא אומר. למעלה הימט כי החרים לה (ג) הוי בשותק וכו': כשותק ע"מ למיקט. וכתיב בהאומ קרא "והקים את כל נדריה" דשוב אינו יכול להפר: קראי יתירי כתיבי. מדכתיב "החרים יחרים" למה פעמים ע"מ (ג) בשותק ע"מ למיקט. אינו מפר אבל קראי לתיבי "החרים יחרים", וכי "החרים" הרי ג' בשותק ע"מ לקיים ואחד ע"מ למיקט ואחד בסתם: יודע אני שיש נדר. הרי שמעת בתחלתו שנדרה ולא הפר לה ואמר לאחר מכן יודע אני שיש נדר שאשה עוברת אסורה במה שנדרה: אבל איני יודע שיש מפירין. דאפשר בתקנה, לכך לא הפרתי לה: יפר. דכיון דלא הוה ידע שיש מפירין מאי ה"ל למיעבד נעשה כמי שלא שמע: אבל איני יודע שזה נדר. אשוב ונדיר לבטלו: ר"מ אומר לא יפר. דכיון דידע דנדרה ויש מפירין כשמיעה בעלמא דמי ואיבעי ליה למפר מעיקרא: וחכ"א יפר עכשיו. דכיון דלא ידע מתחלה דהאי נדר נדיר הפרה כמי שמעת עכשיו דמי ולא לכתחלה:

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהוא מפר דברים שיש בהן ענוי נפש. כדכתיב "ענות נפש" אישה ויקומו ואישה יפרנו (במדב"ל): אמר

*אחרי המאוחר לפקיעת ל"חנא

נמי קאמר קרא אחרת בל"ל

נעיל סוי

לקמן סוי

כתובות עלי

שהשתיקה מקיימת. כל שעתה כל יום שמועה: קיים בלבו קיים. אחין נדיך להוציא בשפתיו: הפר בלבו אינו מופר עד שיוציא בשפתיו. וגרלה בעיני דילפינן לה משתיקה דיום שמעו שהיא מקיימת דטעמא מאי משום דכיון שעבר יום שמיעה ולא הפר גלי אדעתיה שהוא רוצה בקיומו של נדר אלמא כל שבלבו לקיימו סגי אלא דיהיב ליה רחמנא כל ההוא יומא להפרה משום דעד דערבא שמשא לא מוכח מידי שיהא רוצה לקיים דדלמא בתר הכי מפר לה כיון דבתר דעתיה בלחוד אזלינן ומינה דכל שקיים בלבו קיים לאלתר דהוה ליה כאילו עבר יום שמיעה וכי אמרינן הכא הפר בלבו אין הפר דווקא דלא אמר לה טלי אכלי אבל היכא דאמר לה הכי סגי וכדכתיבנא לעיל (דף עד:): קיים אין יכול להפר הפר אין יכול לקיים. להא מילתא לא תמיהא הקמה מהפרה ולא הפרה מהקמה ולאו משום חומר נקטינהו אלא כיון דאשמעינן דיני הקמה והפרה מני הא נמי בהדייהו: מאי לאו בשותק על מנת למיקט. ואפ"ה קתני שהשתיקה מקיימת כל שעבר יום שמיעה: לא בשותק על מנת לקיים. שיהא הנדר מקויים מעתה: חומר בהפר מנלן. לאו דוקא מנלן דהא לא בעי אלא מאי היהו אותו חומר של הפרה: נשאלין על ההקם. שאם הקים יכול לישאל עליו בנאותו יום שמיעה ויכול להפר בו ביום: ואין נשאלין על ההפר. שאם הפר שוב אינו יכול לישאל לבעל אותה ההפרה: כשהוא אומר כי החרים לה הרי בשותק ע"מ לקיים. ע"מ לקיים לאח"ז שדעתו שיתקיים כשיעבור יום שמיעה אבל אין דעתו שיהא מקויים בשתיקה זו דאי הכי היכי מצי מפר בכל יום שמיעה ולא דמי האי בשותק ע"מ לקיים דהכא לגבו שותק על מנת לקיים דלעיל: קראי יתירי כתיבי. אלא קראי כתיבי "החרם יחרים" תרי כי החרים לה" הא אלא: מתיב רבא. נדרה עם חשכה מפר לה עד שלא חשכה שאם לא הפר וחשכה אינו יכול להפר אמאי לאי בשותק על מנת למיקט תיובתא. מתיב רב אשי יודע אני שיש נדרים אבל איני יודע שיש מפירין, יפר, יודע אני שיש מפירין אבל איני יודע שזה נדר ר"מ אומר לא יפר וחכמים אומרים יפר ואמאי לאי בשותק על מנת למיקט תיובתא:

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהוא מפר – דברים שיש בהן ענוי נפש: אם ארחץ ואם לא ארחץ, אם אתקשט ואם לא אתקשט אמר

*ישה שתיקה מקיימת ואין שתיקה מבטלת, קיים בלבו, הפר בלבו, אינו מופר, קיים אין יכול להפר, הפר אין יכול לקיים. קתני שהשתיקה מקיימת, מאי לאו בשותק על מנת למיקט? לא בשותק על מנת לקיים. הרי בלבו קיים אלא בשותק סתם {אשכח חומר: בהקם מבהפר, בהפר מבהקם, מנא לן? (ה) [ג] *אר"י נשאלין על ההקם ואין נשאלין על ההפר} מתיב רב כהנא ואם הרש יחריש לה אישה וגו' בשותק על מנת למיקט הכתוב מדבר, אתה אומר בשותק על מנת למיקט או אינו אלא בשותק על מנת לקיים, כשהוא אומר כי הרריש לה" הרי בשותק על מנת לקיים הכתוב מדבר הא מה אני מקיים "אם הרש יחריש לה אישה" בשותק על מנת למיקט הכתוב מדבר. תיובתא. ולוקים הא בשותק על מנת לקיים הא בשותק סתם? קראי יתירי כתיבי. מתיב רבא נדרה עם חשכה מפר לה עד שלא חשכה שאם לא הפר וחשכה אינו יכול להפר אמאי לאי בשותק על מנת למיקט תיובתא. מתיב רב אשי יודע אני שיש נדרים אבל איני יודע שיש מפירין, יפר, יודע אני שיש מפירין אבל איני יודע שזה נדר ר"מ אומר לא יפר וחכמים אומרים יפר ואמאי לאי בשותק על מנת למיקט תיובתא:

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהוא מפר – דברים שיש בהן ענוי נפש: אם ארחץ ואם לא ארחץ, אם אתקשט ואם לא אתקשט אמר

נדרה עם חשכה וכו' • אע"ג דאתיתיב חדא זמנא מיתביגן עליה תו וג"מ דאי מסכמינן פירוקא בהאיא דלעיל אכתי הויא הך תיובתיה: שאם לא הפר וחשכה אין יכול להפר. טעמא דמאי דמפירין בשבת אפילו אלא לצורך השבת לפי שהשעה עוברת כדפרישית לעיל (דף עו:): ואמאי ליהוי כשותק ע"מ למיקט. דאי אמר בשותק ע"מ למיקט מי מפר לפי שאותה הקמה לא היתה על דעת שיתקיים הנדר כ"ש דאי הוו אמרי רבנן דאינו מפר נדרים שאינן לצורך השבת דהוה מצי להפר משחשכה דהא מאי דשתיק בשבת נאו משום קיום אלא מפני שלא היה יכול להפר אלא ודאי משמע דכל שתיקה מקיימת: מתיב רב אבל איני יודע אני שיש נדרים. שנדרים שנדרה אשתו הוו נדרים: אבל איני יודע שיש מפירין. ביום שמעתי לא הייתי יודע שהבעל יכול להפר נדרי אשתו כלל: יפר. בתוך אותו יום שלמד שהבעל יכול להפר דהוה יומא ה"ל לדידיה יום שמיעה אבל עד השתא לא דלא מיקרי יום שמיעה אלא כשיודע דיני ההפרה: אבל איני יודע שזה נדר. שזה מן הנדרים שהבעל מפר: ר"מ אומר לא יפר. אחר יום שמיעה דכיון שיודע הוא שהבעל מפר נדרי אשתו מקרי יום שמיעה: וחכמים אומרים יפר. דכיון שלא ידע הפרת נדר זה לא מיקרי יום שמיעה ואם איתא דשותק ע"מ למיקט מפר אמאי אומר ר"מ לא יפר דהא איהו לא שתק אלא משום שלא היה יודע שיהא יכול להפר ואיהו כשותק ע"מ למיקט וע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"מ אלא משום דסבירא להו דלא הויא שמיעה אבל אי הויא שמיעה מודו ליה דלא יפר אלא ודאי משמע דשותק ע"מ למיקט לא מצי מפר הלכך נקטינן דשותק ע"מ למיקט כשתק ולא מצי מפר אלא ביום שמיעה בלבד דשותק על מנת לקיים לאלתר שוב אינו יכול להפר ואפילו בו ביום:

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהוא מפר. שהבעל מפר וכן האב מפר לבתו: שיש בהן ענוי נפש. מפרש בגמ' דה"ה דמפר נמי דברים שביני לביני אלא דנקט הני לפי שהוא (סובר) מפר אותן לגמרי בין לאחריהן מה שאין כן בדברים שביני לביני שאין מפר לאחריהן אלא לעצמו: אם ארחץ אם לא ארחץ. בגמ' מפרש היכי קאמרה: אם אתקשט אם לא אתקשט. דקשוט הפנים כגון כחול ופקום דבהא הוא דסבירא להו לרבנן דמפר משום נדרי ענוי נפש אבל קשוט של מטה אפי' רבנן מודו לרבי יוסי אלא נדרי ענוי נפש אלא דבריהן שביני לביני והכי נמי מוכח בגמ' דבקשוט הפנים אמרי' דקאמר דכוותיה דקתני שלא אתקשט בגופו לכלוך הוא ואמר נמי מאן שמעת ליה דכחול ופקום דברים שביני לביני הוי רבי יוסי לגומר דאינון לרבנן נדרי ענוי נפש הוו והייט מהני' אבל קשוט שלמטה מדברים שביני לביני הוי והכי איתא בהדיא בפ' המדיר (כתובות עא:) גבי בעניות שלא נתן קלבה: אמר

מבנה

הגהות "תיובתא" האר"ם: קושיות 3-5 נשארות בתיובתא לר' חננא

פי' הרא"ש

ואלו נדרים שהוא מפר • אב לבעל: שיש בהן ענוי נפש • דכתיב כל נדר וכל שבועת איסר לענות נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו והוא הדין לאב כדדרים בספרי בין איש לאשתו בין אב לבתו מקיש אב לבעל מה בעל איש מפר אלא נדרי ענוי נפש אף אב איש מפר אלא נדרי ענוי נפש: אם אם ארחץ אם לא ארחץ • בגמ' מפרש היכי קאמרה אם

תוספות

ואלו נדרים שהוא מיפר • בין אב בין בעל: שיש בהן ענוי נפש • (כדקתני) כדכתיב וכל שבועת איסר לענות נפש: אם אם ארחץ אם לא ארחץ • מפרש בגמ' מאי קאמר:

הגהות הב"ח (ה) גמ' אר' יוחנן ר"נ מ' לעיל דף סט: (ב) רש"י ד"ה כשהוא אומר וכו' לה הרי כשותק: (ג) ד"ה קראי יתירי וכו' דבשותק ע"מ למיקט נמי קאמר קרא אלמא בשותק ע"מ למיקט אינו מיפר:

גליון הש"ס גבי קיים בלבו קיים • עיין לקמן דף סו ע"ב בהר"ן ד"ה נמומלת: בהר"ן ד"ה הפר כו' ומינה דכל קיים בלבו קיים לא הוו דברים שבלב לא קיי"ל הא דף דברים שבלב דלא מהכא דמוכחת דמוכרחת וכדומה ה"ל: דבשתק כל יום כשמיעה דאינו דנין דמוכח שהוא רוצה שלא נקיומו של נדר ונלוי לו כוונתו מש"ה הוי קיום אבל בקיים בלבו אינו נלוי לכל הוי בכל דברים שבלב דלא מהני ונע"ג: בהר"ן ד"ה נשאלין • נאותו יום שמיעה • וכ"כ הוס' כתובות דף עא ע"ב ד"ה אבל הכא:

ע א מיי' פי"ב מהלכות נדרים הל' יח סמג לאוין רמב טוש"ע יד סימן רלד סעיף כא:

עא ב ג מיי' שם פי"ג הל' יט סמג שם טוש"ע שם סעי' לא וסעיף מא: [ג] מיי' שם הל' כ טוש"ע שם סעיף מט:

עב ד מיי' שם פי"ב הל' יח סמג שם טוש"ע שם סעיף כא:

א ה מיי' פי"ב מהל' נדרים הל' ח סמג לאוין רמב טוש"ע יד סימן רלד סעיף מה:

ב ו מיי' שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף מח: